

Elst Radio

Handleiding radio-automatisering voor Windows

Versie 1.11.13 · november 2026

www.radioautomationrve.com
contact@radioautomationrve.com

Inhoud

1. Installeren en licentie
2. Het hoofdscherm
3. Muziek en je log
4. Afspelen: Start, Stop, Auto/Solo
5. Live microfoon
6. Voicetracks
7. Jingles en het jinglebord
8. De Automaat (nonstop)
9. Zendschema, nieuws en tijd
10. Uitzenden: de stream
11. Geluid: normaliseren, processor en VU-meters
12. Bewaking: nooit meer stilte
13. Opslaan en exporteren
14. Sneltoetsen
15. Hulp en contact
16. Nieuw sinds versie 1.11.7

1. Installeren en licentie

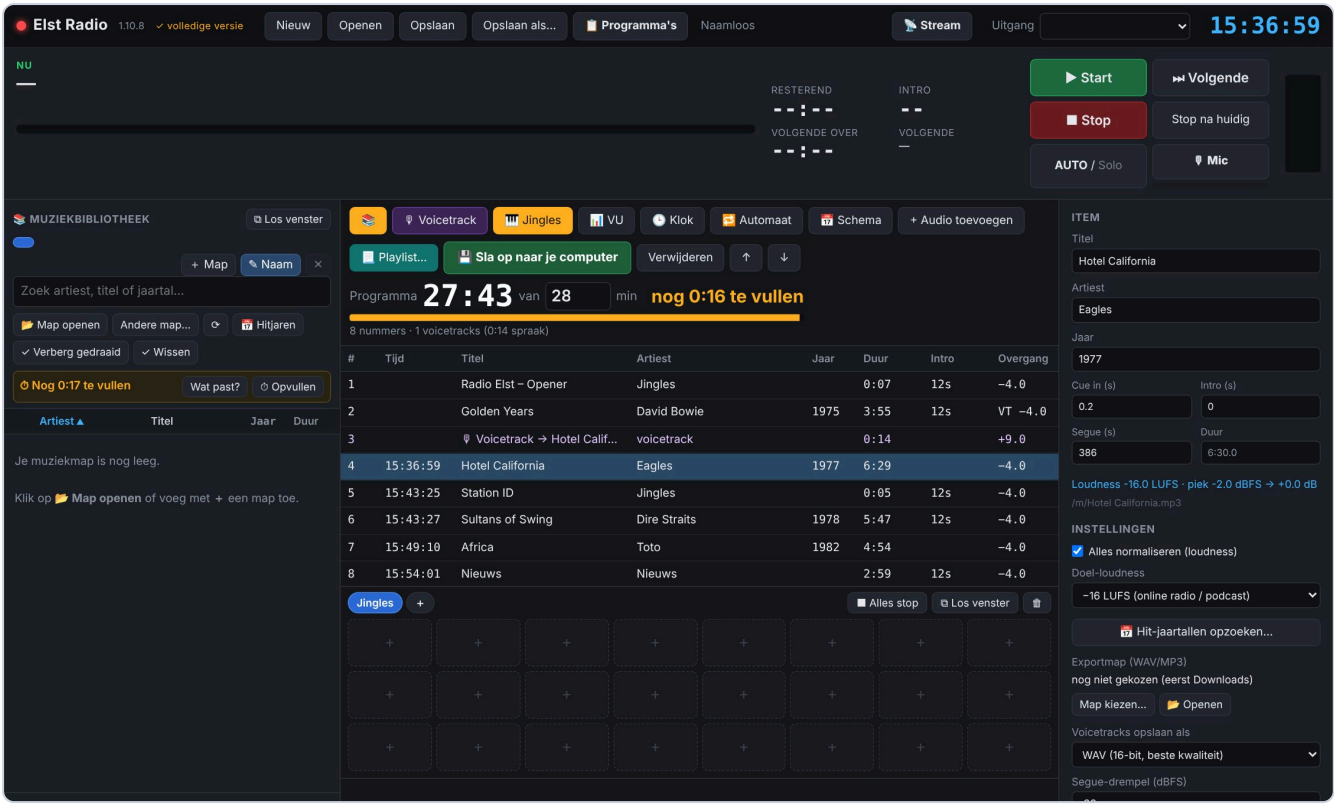
1. Download Elst Radio van **www.radioautomationrve.com** en start het installatiebestand.
2. Elst Radio start als **gratis proefversie** van 7 dagen. Alles werkt, zodat je het rustig kunt uitproberen.
3. Heb je een licentie gekocht? Ga in het rechterpaneel naar **Licentie**, klik op **🔑 Code invoeren…** en plak je code.

Een licentie werkt op **één computer tegelijk**. Ga je naar een andere computer, klik dan eerst op **↩ Licentie van deze computer halen** en vul de code daarna op de nieuwe computer in.

Is er iets mis met je licentie, bijvoorbeeld omdat een betaling niet is binnengekomen, dan krijg je een melding met nog een paar dagen de tijd en een knop **🛒 Nieuwe licentie bestellen**.

Updates zijn gratis. Elst Radio zoekt bij het starten zelf naar een nieuwe versie (Instellingen → Updates).

2. Het hoofdscherm



Het hoofdscherm van Elst Radio.

- **Bovenbalk:** Nieuw, Openen, Opslaan, 📋 **Programma's** (al je opgeslagen programma's), 📡 **Stream**, de geluidsuitgang en de klok.
- **NU-balk:** wat er speelt, de resterende tijd, de intro en wat er hierna komt.
- **Grote knoppen rechtsboven:** Start, Volgende, Stop, Stop na huidig, **AUTO / Solo** en 🎙 **Mic**. De knop 🎙 **Voicetrack** staat direct vóór de klok.
- **Links:** de muziekbibliotheek. Zoeken op artiest, titel of jaartal.
- **Midden:** de werkbalk en je **log**, de afspeellijst van je uitzending, met starttijden.
- **Onder de log:** het **jinglebord**.
- **Rechts:** de gegevens van het geselecteerde item, en alle instellingen.

3. Muziek en je log

Muziek toevoegen

- **Bibliotheek:** klik op `📂 Map openen` en kies je muziekmap. Sleep nummers naar de log, of dubbelklik.
- `+ Audio toevoegen`: losse bestanden kiezen (MP3, WAV, FLAC, OGG, M4A …).
- `📃 Playlist...`: een M3U-, M3U8- of PLS-playlist (bijvoorbeeld uit PlayoutONE, mAirList, Winamp of VLC) in één keer in je log zetten.
- Bestanden kun je ook rechtstreeks uit Windows Verkenner in de log slepen.

De bibliotheek

- Bovenaan staan je **mappen als tabbladen** (bijvoorbeeld Hits 80, Hits 90, Jingles). Elst Radio werkt gewoon met je mappen, zonder database.
- **Mappen ordenen:** rechtsklik op een mapknop en kies één plek naar links of rechts, helemaal vooraan, helemaal achteraan, of *Zet achter…* een andere map. Slepen kan ook: loslaten op de rechterhelft van een knop zet de map erachter.
- Rechts van de lijst staat een **brede schuifbalk**, zodat je makkelijk scrolt zonder per ongeluk een nummer aan te klikken.
- ⚲ **Filter**: toon alleen nummers uit bepaalde jaren of met een bepaalde duur. De knop kleurt groen als er een filter aan staat.
- ☰: map toevoegen, naam wijzigen, map uit de lijst, map openen, opnieuw inlezen, Hitjaren en de gedraaid-vinkjes.
- ▶ voor een nummer = vooraf beluisteren via je koptelefoon (gaat niet de lucht in).

De log bewerken

- Volgorde wijzigen met slepen, of met `Alt`+`↑` en `Alt`+`↓`. Verwijderen met `Delete`.
- Rechts vul je per item **titel, artiest en jaar** in, en de **Cue in** (waar het begint), de **Intro** en de **Segue** (waar het volgende item al start).
- Boven de log zie je hoe lang je programma is ten opzichte van je doel, bijvoorbeeld *27:43 van 28 min, nog 0:16 te vullen*. Met ⏱ **Opvullen** en **Wat past?** vult de bibliotheek het gat precies op.

4. Afspelen: Start, Stop, Auto/Solo

Knop	Wat het doet
▶ Start `F1`	Speelt vanaf het geselecteerde item.
⏭ Volgende `F2`	Direct naar het volgende item.
■ Stop `F3`	Stopt meteen (met een korte fade).
Stop na huidig `F4`	Het lopende item speelt af, daarna stopt Elst Radio. Werkt één keer.
AUTO / Solo `F6`	**AUTO:** alles loopt door. **SOLO:** Elst Radio stopt na *elk* item en zet het volgende klaar. Jij start het met `F1`.

> **Live presenteren met Solo:** zet de knop op SOLO, start het nummer met F1, praat met de microfoon open (F5) als het nummer klaar is, en druk op F1 voor het volgende nummer. De stilte-bewaker grijpt in Solo niet in.

5. Live microfoon

- Druk op 🎙 **Mic** of `F5`. Je stem gaat de lucht in en de muziek gaat automatisch zachter.
- Kies je microfoon één keer in het **Voicetrack-venster** bij *Microfoon*. Die keuze geldt ook voor de live Mic-knop.

- In de instellingen stel je **Live mic volume** en **Muziek onder mic (%)** in.

> Je hoort je eigen microfoon **niet** via de speakers van de pc. Dat is bewust, anders gaat het rondzingen. Luister naar jezelf via een koptelefoon op je mengpaneel of audio-interface. Of je microfoon binnenkomt, zie je op de VU-meter (hoofdstuk 11).

Met een mengpaneel via USB: kies het mengpaneel (bijvoorbeeld "USB Audio CODEC") als microfoon. Gaat je mengpaneel zelf naar de stream, gebruik dan niet de Mic-knop. De ingebouwde stream van Elst Radio stuurt alleen wat er in Elst Radio speelt.

Overgangen strak zetten ✂

1. Selecteer een nummer en klik op ✂ **Overgang** (of druk op `0`).
2. Je ziet het einde van dit nummer (blauw) boven het begin van het volgende (groen).
3. **Sleep** om te bepalen wanneer het volgende nummer start. **Shift+slepen** = cue-in (stilte aan het begin weg), **Alt+slepen** = einde van de intro. Met `←` `→` schuif je in kleine stapjes.
4. Luister met ▶ **Beluister overgang** of `Spatie`. Met ◀ **Vorige** / **Volgende** ▶ loop je alle overgangen langs.
5. Laat **Onthouden (ook in de Automaat)** aan: dan gebruikt Elst Radio deze overgang voortaan elke keer dat dit nummer in de log komt.

6. Voicetracks

Met een voicetrack neem je je presentatie vooraf op, tussen twee nummers. In de uitzending klinkt het alsof je live bent.

1. Selecteer het nummer waarna je wilt praten en klik op **🎙 Voicetrack** (of druk op `V`).
2. Klik op ● **Start opname**. Het einde van het vorige nummer speelt in je koptelefoon.
3. Praat, en druk op `Spatie` om het volgende nummer te starten. Nog een keer `Spatie` stopt de opname.
4. Je stem wordt **automatisch genormaliseerd** (vinkje "automatisch", uit te zetten).
5. Sleep de **gele lijnen** om stilte weg te knippen, versleep de blokken voor de timing en luister met ▶ **Beluister overgang**.
6. Klik op **Opslaan voicetrack**. De voicetrack komt in je log.

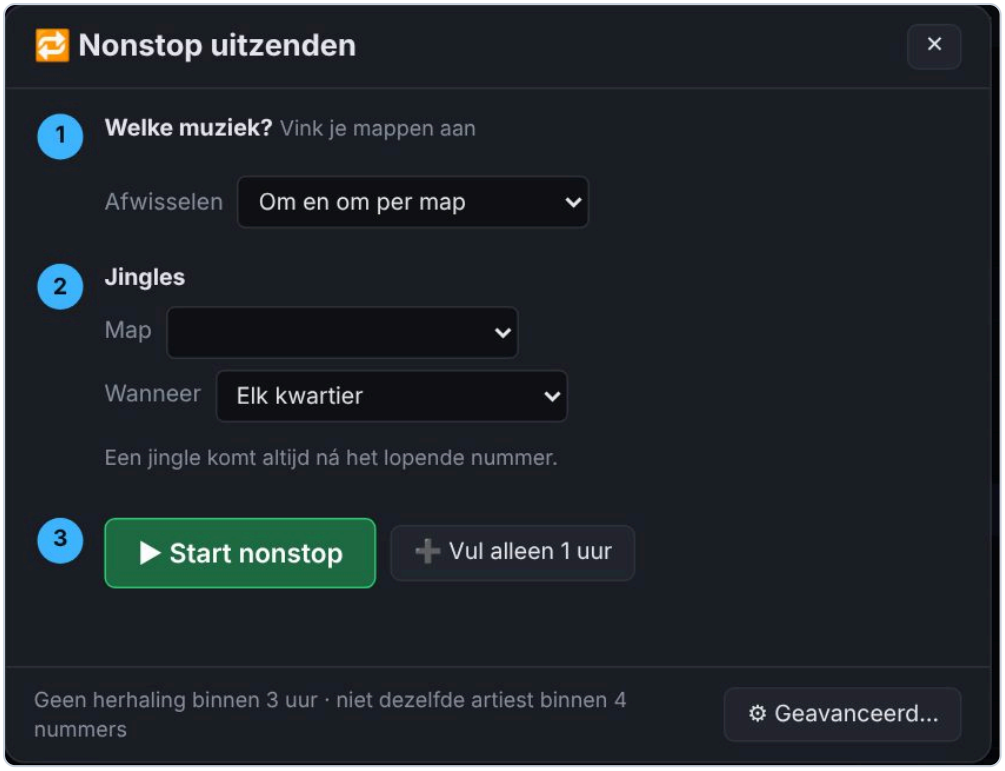
- Met **Ducking vorige / volgende** bepaal je hoe zacht de muziek onder je stem gaat. Een jingle wordt nooit gedempt, zodat hij strak blijft.
- Een bestaande voicetrack bewerk je met **🎙 Voicetrack bewerken** rechts, of door erop te dubbelklikken. Daar kun je ook artiest, titel en jaar invullen.

7. Jingles en het jinglebord

- Klik op **🎹 Jingles** voor het jinglebord: pagina's met elk 24 knoppen.
- Sleep een jingle uit de bibliotheek of uit Verkenner op een knop. **Klik** = afspelen, nog een keer klikken = stoppen. **Rechtsklik** = naam, kleur of leegmaken.
- Sleep een knop naar de log om de jingle in je programma op te nemen.
- **⧉ Los venster** zet het jinglebord in een eigen venster, bijvoorbeeld op een tweede scherm.
- **Jingles strak laten inkomen** (instellingen): als er een jingle uit de log start, draait het vorige nummer in een fractie van een seconde weg, zodat de jingle er knallend in komt.

> Elst Radio herkent een jingle aan het woord "jingle" in de bestandsnaam of de mapnaam (bijvoorbeeld een map *Jingles*), aan een lengte van minder dan 30 seconden, of doordat de Automaat hem als jingle inplant.

8. De Automaat (nonstop)



Nonstop uitzenden in drie stappen.

1. Klik op **🔁 Automaat** en vink de **muziekmappen** aan. Kies of ze om en om of helemaal willekeurig spelen.
2. Kies een **jinglemap** en wanneer de jingles komen, bijvoorbeeld elk kwartier of om de 2 nummers.
3. Klik op **▶ Start nonstop**. De Automaat vult de log steeds vanzelf aan. Met **➕ Vul alleen 1 uur** zet hij één uur muziek klaar zonder te starten.

Standaard komt een nummer niet terug binnen 3 uur, en dezelfde artiest niet binnen 4 nummers. Onder **⚙ Geavanceerd…** maak je eigen **klokken** met categorieën, decennia en gewichten.

9. Zendschema, nieuws en tijd



Bovenin het zendschema: nieuws en tijdsaankondiging.

Zendschema

Klik op 📅 **Schema** en zet **Schema aan**. Klik op een leeg vak om een uitzending toe te voegen: een opgeslagen programma, een audiobestand of de Automaat. Bij **Bij de start** kies je of een programma direct begint of pas na het lopende nummer. Elst Radio moet aan staan, dan start het schema alles vanzelf.

Nieuws elk uur

- Vink 📰 **Nieuws elk uur** aan, klik op **Bestand kiezen…** en kies het nieuwsbestand. Kies ook **van/tot en met** en de **dagen**.
- **Op het hele uur (nummer stopt)** of **na het lopende nummer**.
- Optioneel: een **jingle vóór** en een **jingle na** het nieuws.

> Wordt het nieuwsbestand elk uur door je nieuwsleverancier vervangen (zelfde naam, nieuwe inhoud)? Dan speelt Elst Radio automatisch steeds het nieuwste bulletin.

Tijdsaankondiging

- Elst Radio heeft een **ingebouwde stem** die de tijd zegt ("Het is acht uur"). Je hoeft niets te downloaden: zonder eigen map gebruikt Elst Radio automatisch deze stem. Met **Ingebouwde stem** ga je er later weer naar terug.
- Liever je eigen stem? Klik op **Eigen map…**. Neem je eigen tijden op ("Het is acht uur") en zet ze in één map. Noem de bestanden naar de tijd, bijvoorbeeld **0800.mp3**, **08.30.mp3** of **8 uur.mp3**. Meerdere versies van dezelfde tijd mag ook, dan kiest Elst Radio er willekeurig één.
- Vink 🕐 **Tijdsaankondiging** aan en kies **elk uur**, **elk half uur** of **elk kwartier**.
- Valt de tijd samen met het nieuws, dan komt eerst de tijd en dan het nieuws.

10. Uitzenden: de stream

Klik op 📡 **Stream** en vul de gegevens van je streamserver in. Die krijg je van je streamingprovider, bijvoorbeeld een AzuraCast-pakket van Elst Radio:

Veld	Uitleg
Soort server	Icecast (bijvoorbeeld AzuraCast) of Shoutcast.
Bitrate	Geluidskwaliteit, bijvoorbeeld 128 of 192 kbps.
Server, poort, mountpoint	Het adres van je streamserver, bijvoorbeeld */live* als mountpoint.
Gebruiker, wachtwoord	De inloggegevens voor live uitzenden (DJ- of bronaccount).
Naam, genre, website	Hoe je zender bij luisteraars en in gidsen verschijnt.

Alles wat in Elst Radio speelt gaat de lucht in: muziek, jingles, voicetracks en de live microfoon, ná de audioprocessor. Vooraf beluisteren in de bibliotheek gaat **niet** de lucht in. De titel van het lopende nummer wordt automatisch meegestuurd.

> **Eigen website:** met de WordPress-plugin *Elst Radio speler* zet je een speler met "nu op de radio" op je eigen site.

11. Geluid: normaliseren, processor en VU-meters

Normaliseren

Alles normaliseren (loudness) zorgt dat elk nummer, elke jingle en elke voicetrack even hard klinkt. Voor internetradio is **−16 LUFS** een goede keuze.

🎚 Audioprocessor

Een ingebouwde compressor en limiter voor een egaal, vol "radiogeluid" dat nooit in het rood gaat. Je kiest **Licht**, **Normaal** of **Stevig**. De processor werkt op je speakers én je stream. Gebruik je een externe processor zoals Stereo Tool, zet deze dan uit.

📊 VU-meters



Klassieke VU-meters: uitzending links en rechts, en je microfoon.

Klik op 📊 **VU** voor een los venster met drie meters: **LEFT** en **RIGHT** voor de uitzending en **MIC** voor je microfooningang. Die laatste licht op als de mic open staat. Rechtsboven wissel je tussen **wijzers** en **balken**. De afstelling is 0 VU = −18 dBFS: schommelt de wijzer rond de 0, dan zit je goed.

12. Bewaking: nooit meer stilte

- **Stilte-bewaker:** is het langer stil dan ingesteld (standaard 15 seconden), bijvoorbeeld omdat de log op is of een bestand leeg is, dan start de Automaat vanzelf en krijg je een melding. Is de website-koppeling aan, dan krijg je ook een e-mail. Bewust stoppen, Solo of de microfoon telt niet als stilte.
- **Elst Radio starten met Windows:** Elst Radio start vanzelf als de computer opstart.
- **Na opstarten of storing vanzelf verder:** na een stroomstoring, crash of herstart verbindt Elst Radio de stream opnieuw en gaat hij verder met het schema of de Automaat.

> Voor een zender die dag en nacht draait: zet alle drie aan, en zet in Windows de slaapstand en automatische herstarts uit.

13. Opslaan en exporteren

- `Ctrl`+`S` slaat je log op als programma (.avelog). Voicetracks worden ernaast bewaard. Via **📋 Programma's** open je ze later weer, of plan je ze in het zendschema.
- **💾 Sla op naar je computer** maakt van je hele programma (muziek, jingles en voicetracks) één WAV- of MP3-bestand, bijvoorbeeld voor een podcast of een andere zender.
- Na het opslaan staat onderin de statusbalk de knop **📂 Toon in map**. Die opent Verkenner met het bestand al geselecteerd.

14. Sneltoetsen

Toets	Functie
F1	Start (vanaf geselecteerd item)
F2	Volgende
F3	Stop
F4	Stop na huidig
F5	Microfoon aan/uit
F6	AUTO / Solo wisselen
0	Overgang naar het volgende item bewerken
V	Voicetrack opnemen na het geselecteerde item
Enter	Geselecteerde voicetrack bewerken
Delete	Item verwijderen
Alt + ↑ / ↓	Item omhoog / omlaag
Ctrl + S / Ctrl + O	Opslaan / openen
Spatie (voicetrack)	Start opname → volgende nummer → stop

F1 tot en met F6 werken ook als een los venster (jinglebord, klok, VU) voorop staat.

15. Hulp en contact

Kom je er niet uit, of heb je een idee voor een nieuwe functie? Veel functies in Elst Radio zijn ontstaan door vragen van gebruikers.

- Website en video's: **www.radioautomationrve.com**
- E-mail: **contact@radioautomationrve.com**
- Facebook: **facebook.com/radioautomationrve**

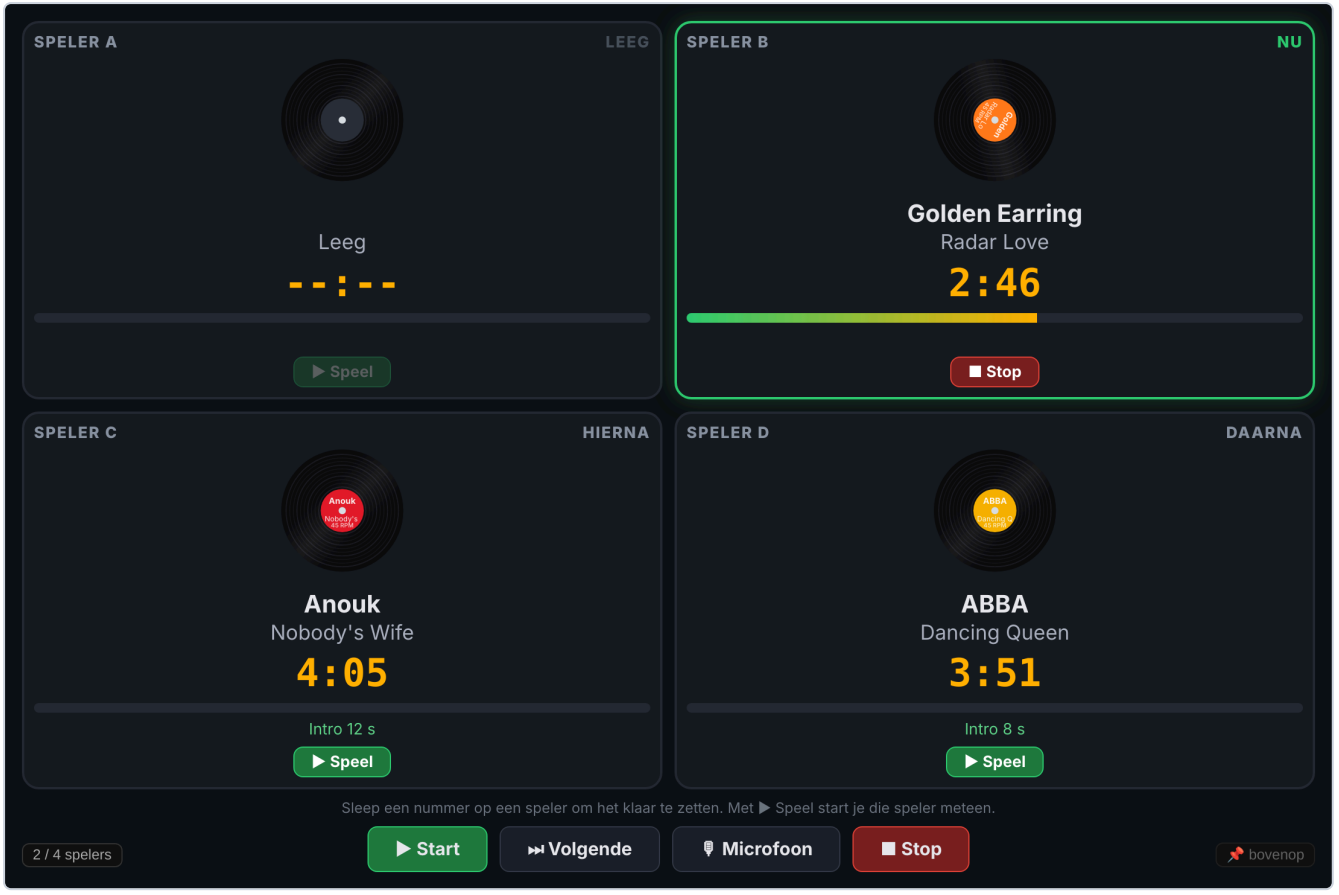
© 2026 Elst Radio – René van Elst. Wat er nieuw is sinds versie 1.11.7 staat in hoofdstuk 16.

16. Nieuw sinds versie 1.11.7

Dit hoofdstuk beschrijft alles wat er in de versies 1.11.8 tot en met 1.11.13 bij is gekomen.

🎛 Spelers met draaiende singles

Met de groene knop 🎛 **Spelers** in de werkbalk open je een los venster met spelers, net als in een echte studio. Handig op een tweede scherm.



Het spelersvenster met vier spelers. Speler A is net uitgespeeld, B speelt nu, C en D staan klaar.

- Linksonder kies je **2 / 4 spelers**. Elst Radio onthoudt je keuze.
- Elk nummer blijft op zijn eigen speler staan. De speler die speelt heeft een groene rand en een draaiende single, met resttijd, voortgang en intro.
- Bovenaan elke speler staat wat hij doet: **NU**, **KLAAR**, **HIERNA**, **DAARNA**, **UIT** (speelt nog uit tijdens een overgang) of **LEEG**. Een uitgespeelde speler blijft even leeg en krijgt daarna het eerstvolgende nummer.
- ▶ **Speel** op een speler start dat nummer meteen. Bij de speler die speelt staat ■ **Stop**.
- Sleep een nummer uit de bibliotheek, de cartwall of Windows Verkenner op een speler om het daar klaar te zetten.
- Onderaan staan Start, Volgende, 🎙 Microfoon (rood als hij aan staat) en Stop. Met 📌 **bovenop** blijft het venster boven andere vensters.

● Uitzending opnemen

De knop ● **Opnemen** neemt precies op wat de lucht in gaat: muziek, jingles, voicetracks en je microfoon. Tijdens het opnemen is de knop rood en zie je de tijd lopen. Je opname wordt een MP3 in **Documenten\Elst Radio\Opnames**. In de instellingen kies je:

- **Opnemen als de stream live gaat**: de opname start en stopt vanzelf met je stream.
- **Opname per uur een nieuw bestand**: handig bij lange uitzendingen.

In de studioklok staat ● **REC** zolang je opneemt.

👥 Luisteraars in de studioklok

De studioklok laat in het groen zien hoeveel luisteraars er op dit moment zijn. Elst Radio haalt dat elke 30 seconden op bij je Icecast-, AzuraCast- of Shoutcast-server.

🔎 Zoeken in alle mappen en een bredere bibliotheek

- Met de knop **Alle mappen** naast de zoekbalk zoek je in één keer door al je muziekmappen. De kolom Map laat zien waar een nummer staat.
- Sleep de rechterrand van de bibliotheek om hem breder of smaller te maken. Dubbelklik op de rand voor de standaardbreedte.

🎚 Crossfade

Bij **Crossfade nummers (s)** in de instellingen stel je in hoeveel seconden nummers in elkaar overlopen (0 = uit). Voicetracks, jingles en nieuws krijgen geen crossfade.

📊 Afspeelrapport

Zet **Afspeelrapport bijhouden** aan (standaard uit). Alles wat de lucht in gaat, komt per maand in een Excel-bestand (CSV) in **Documenten\Elst Radio\Afspeelrapport**. Handig voor je eigen overzicht en voor Buma/Sena.

📃 Log opslaan als playlist

Onder 📃 **Playlist…** staat nu ook 📤 **Log opslaan als playlist (M3U)…**, voor bijvoorbeeld Winamp, VLC of een ander playout-programma.

🎙 Voicetracks

- Met het vinkje **automatisch** naast **Stilte wegknippen** knipt Elst Radio na elke opname de stilte voor en na je stem weg, ook als je koptelefoon wat doorlekt.
- De muziek komt direct op zodra je klaar bent met praten. De knop om op te slaan heet nu **Opslaan voicetrack**.

🗓 Zendschema en updates

- Het raster van het zendschema kan nu ook op **5** of **10 minuten**.
- Staat er een update klaar, dan zie je een rustige melding onderin met de knop ⬆ **Nu bijwerken**. Er komt geen venster meer tussendoor tijdens je uitzending.

> De sneltoetsen F1 tot en met F5 werken ook als het spelersvenster voorop staat.

🎵 Verzoekjes van luisteraars

Luisteraars kunnen via je eigen website een verzoekje doen. Dat gaat via de gratis WordPress-plugin **Elst Radio Speler** (versie 1.4.0 of nieuwer). Die plugin werkt alleen met een geldige licentiecode van Elst Radio.

1. Zet de plugin op je website en koppel hem aan Elst Radio: in WordPress **Instellingen → Elst Radio Speler** de sleutel kopiëren, en in Elst Radio bij 📡 **Stream → Uitzenden → Speler op je website** het website-adres en de sleutel invullen. Klik op **Verbinding testen**.
2. Zet de shortcode **[elstradio_verzoek]** op een pagina van je website (ook in het Engels, Duits of Spaans met **lang="en"**, "de" of "es").
3. Luisteraars vullen artiest, titel, hun naam en eventueel een groet in, en typen een controlecode over. Zo houd je spam tegen. In de plugin stel je in hoeveel verzoekjes één luisteraar per uur mag doen.

In Elst Radio verschijnt de knop 🎵 **Verzoekjes**, met een rood getal voor nieuwe verzoekjes. Elst Radio kijkt elke minuut of er nieuwe zijn en zoekt het nummer zelf op in al je muziekmappen.

- ➕ **Hierna** zet het nummer direct na het huidige nummer in de log.
- Niet gevonden? Met 🔎 **Zoeken** zoek je zelf verder in de bibliotheek.
- ✓ **Gedaan** en ✕ halen het verzoekje uit de lijst.

> Tip: lees de groet van de luisteraar voor in je microfoon of in een voicetrack. Dat maakt je radio persoonlijk.

🎛 Knoppen en controllers

Je kunt Elst Radio bedienen met een MIDI-controller, een Stream Deck of een USB-knoppenkastje. Ga naar **Instellingen → Sneltoetsen → 🎛 Knoppen en controllers…**

1. Klik bij een actie op **Leer**: Start, Volgende, Stop, Stop na huidig, Microfoon, AUTO / Solo of jingle 1 t/m 12 (van de pagina die op het jinglebord openstaat).
2. Druk op de knop van je controller. Klaar.

- **MIDI-controllers** (pads, knoppen, mengtafels met MIDI) worden vanzelf herkend zodra je ze aansluit.
- **Stream Deck en knoppenkastjes** sturen een toetscombinatie, bijvoorbeeld `Ctrl`+`Alt`+`1` of `F13`. Die werken ook als Elst Radio niet voorop staat, zelfs als je in een ander programma bezig bent.
- Met ✕ wis je een koppeling.

© 2026 Elst Radio – René van Elst. Deze handleiding hoort bij versie 1.11.13.